

దేవుడితో ఇంటర్వ్యూ

రంగధామరావు వెంకటపాలెం పంచాయతీ బోర్డు ప్రెసిడెంటు. చుట్టు పక్కల పదిగ్రామాల్లో మంచి వ్యవహారం అన్న పేరున్న పెద్ద మనిషి. రంగధామరావు ప్రెసిడెంటు పదవికి పోటీ చేయబోయేముందు, తాను నెగ్గిన తక్షణం తిరుపతివచ్చి శ్రీనివాసుని దర్శనం చేసుకుంటానని మొక్కుకున్నాడు. తిరిగి ఎన్నికలు దగ్గరపడుతున్నాయి. అయినా ఇంతవరకు మొక్కు చెల్లించుకోలేకపోయాడు. ఏదో సుస్తీ అయిపోయింది. ఇంకా మొక్కు చెల్లించుకోకపోతే, ఈసారి మళ్ళీ పోటీచేస్తే నెగ్గుతాడో నెగ్గడో అని మనసు పీకుతోంది రంగధామరావుకి.

“ఏమైనాసరే, యీసారి తిరుపతి ప్రయాణం ఖాయం” అనుకున్నాడు. రంగధామరావు.

“రాచపీనుగుతోడులేందే చావదు” అన్నట్లు రంగధామరావు వంటరిగా ఎక్కడికీ ప్రయాణం చెయ్యడు. ఎవరో ఒరరిని తోడు వెతుక్కోవాలి.

“ఎవరిని తీసుకెడితే బాగుంటుంది? ఎవరిని తీసుకెళ్ళినా అట్టూ ముక్కాకూడ కలసొచ్చేలా వుండాలి. సరేలే! రేపు పొద్దున్న పంచాయతీ ఆఫీసుకెళ్ళి తేల్చిపారేస్తాను” అనుకొని, ఆ రాత్రికి నిద్రపోయాడు రంగధామరావు.

తెల్లవారింది. రంగధామరావు రోజాకంటే కాస్త పెందరాళే ఆఫీసుకెళ్ళి, కాంట్రాక్టర్ వెంకటరెడ్డికి కబురుచేశాడు. వెంకటరెడ్డి వచ్చాక, కాస్సేపు చెరువు మరమ్మత్తుకై పిలిచిన టెండర్ల విషయం మాట్లాడి, అసలు విషయంలోకి దిగాడు రంగధామరావు.

“అఁ చూడు వెంకటరెడ్డి! యీ అయిదేళ్ళబట్టి....నీకు ఏలైంది నువ్వు... నొల్లుకుంటూనే వున్నావ్” అన్నాడు ఎంతో సాఫీగా.

“మీకు మాత్రం నేనేం తక్కువ చేశాను?” అన్నాడు రెడ్డి కంగారుగా.

“అబ్బా! అదికాదయ్యా! ఆ మాట మాత్రం అన్నానుటయ్యా? అసలు విషయం వినకుండా కంగారుపడకు. నే చెప్పేదేమిటంటే.... నువ్వు రాళ్ళకి బదులు దుమ్ముపరచినా, ఇటుకలకు బదులు మట్టిగడ్డలేసినా సిమెంటుకు బదులు చౌడు మట్టి పోసి పని కానిచ్చినా - అలా నిన్ను-నేను చెయ్యనిచ్చినా-ఇదంతా జాగ్రత్తగా చూసేవాడు పైన ఒకడున్నాడు కాబట్టి”-

“మన ఇంజనీరుగారేనా? అయనకి మాత్రం మనం యేం లోటు చేశామని?” అన్నాడు రెడ్డి చాలా ధీమాగా.

“వెంకటరెడ్డి! నీకు అవేళమేగాని ఆలోచన తక్కువయ్యా! మనందరికంటే

పైవాడూ....వీడుకొండలవాడు. అర్థమయిందా యిప్పుడైనా?" అన్నాడు రంగధామరావు.

"చంపారు గదండిబాబు. ఆ మాట నేను మాత్రం కాదన్నానా? అందుకే నా చేతి కొచ్చిన లాభంలో, ప్రతి రూపాయికి ఓ పైసాచొప్పన ఓ డబ్బీలోవేసి దాచాను" అన్నాడు రెడ్డి తనదేమీ లోపం లేదన్నట్టు. ఇంతలో నల్లబజార్లో అమ్మిన అమోనియా పిండి అకౌంటు తేల్చుకుందుకని రంగయ్య వచ్చాడు. నుదుటినిండా నామం పెట్టుకున్నాడు. ఎవరికైనా సరే నామం పెట్టగల నన్నట్టు.

"అదిగో మన రంగయ్య కూడా వచ్చాడు సమయానికి" అన్నాడు వెంకటరెడ్డి.

"యేంటి బాబూ-వీదేనా చందాలగోల కాదుగందా" అని ఓండ్రబెట్టాడు రంగయ్య.

"అలా భయపడి చస్తావేం రంగయ్యా! బస్తా ఒక్కంటికి ఐదు రూపాయల కమీషను పుచ్చుకుంటూ కూడ" అన్నాడు ప్రెసిడెంటు రంగధామరావు.

"మీకు ముట్టే దాంట్లో రూపాయకి పావలేగా నాకు ముట్టేది-రిక్షావాడికి తాయారిచ్చే బ్రోకరేజీ లాగ" అన్నాడు రంగయ్య బంగారపు పళ్ళు మెరిసేలా నవ్వుతూ.

వెంకటరెడ్డి ప్రెసిడెంటు కళ్ళలోకి చూసి, "రంగయ్య అంటే సామాన్యదా" అన్నట్టు నవ్వాడు.

ఇంకా యీ సంభాషణ పొడిగించడం ఇష్టంలేక, "దాని మాట కేంలేగాని....మే మిద్దరం తిరుపతి వెడదామనుకుంటున్నాం. నువ్వువస్తావా రావా? తేల్చి చెప్ప!" అన్నాడు ప్రెసిడెంటు చిరాగ్గా.

"ఇప్పటి కిప్పుడు సెప్పి యిప్పుడే తేల్చి సెప్పెయ్యమంటే ఎట్లాగయ్యా? వత్తానంటే వంద బొక్క, రానంటే, యేం కొంప మునుగుద్దో అని భయం - యింతకీ ఎప్పుడు పయానం?" అన్నాడు రంగయ్య.

"ఎప్పుడు వెడదామంటావ్ రెడ్డి?" అని వెంకటరెడ్డిని అడిగాడు ప్రెసిడెంటు.

"మీ యిష్టం. నా మట్టుకు నేను రెడీ" అన్నాడు వెంకటరెడ్డి.

"అంత బొత్తిగా తొందర్లో యెట్టెయ్యకండి పయానం" అన్నాడు రంగయ్య.

"యేం? యింటి దగ్గర పిల్లలకి పాలివ్వాలా రోజూ?" అన్నాడు వెంకటరెడ్డి ఛలోక్తిగా.

"అది కాదయ్యా రెడ్డిగారు. పాలివ్వక్కర లేకపోయినా ఒచ్చేపాలు పిండుకుపోటం మంచిదిగా" అన్నాడు రంగయ్య బిక్కమొహం పెట్టి.

"ఏమిటీ...నువ్వు పాలుకూడా పితుకుతున్నావా యేమిటి యీ మధ్య" అన్నాడు ప్రెసిడెంటు నవ్వుతూ.

"అదికాదండీ! మన రాడీ రంగడికి ధర్మడబ్బీ బద్దలు కొట్టి డబ్బు వడ్డీకిచ్చా. తిరపతెళ్ళేలప్పుడు యివ్వాలని, ఒట్టేయించుకున్నా. యీ అదునుదాటితే అడిక సచ్చినా యివ్వడు. అది వసూలు సేసుకుపోతే మంచిది గందా అని" అన్నాడు రంగయ్య.

"అది వసూలయితే మాత్రం నీకేం లాభం? ధర్మ డబ్బీలో డబ్బు దేవుడికిచ్చేదేగా?" అన్నాడు వెంకటరెడ్డి.

“మంచోడివేనయ్యా రెడ్డి! డబ్బీలో డబ్బు దేవుడికిచ్చేదిగానీ, దాని మీదా వడ్డీ-సామి కెందుకయ్యా, నువ్వు లేనిపోయిన యన్నీ యెట్టుకు నాకు” అన్నాడు రంగయ్య. వెంకటరెడ్డి యింకా ఏం నోరు జారతాడోనన్న భయంతో.

“అదేం లాభంలేదు, ఏడుకొండల వాడికి మరోపేరు వడ్డీకాసులవాడు! అసలుకంటే వడ్డీయే ఆయన కెక్కువప్రీతి. తెలిసిందా?” అన్నాడు వెంకటరెడ్డి తేడా పాదా వస్తే డొక్క చీల్చేస్తాడు జాగ్రత్త అన్నట్టు.

“అయితే వడ్డీ యిప్పుడు యిచ్చేసి, అసలు - వాయిదాలమీద ముట్టసెప్ప కుంటానని, చేతులు జోడించి ఆయన ముందే సెప్పకుంటా. మరి సత్తానేటి?” అన్నాడు రంగయ్య ఎంతో బాధగా దేవుడి సొమ్మువల్ల తనకేం లాభంలేదని.

“యీ సాదకేంలేగాని, ఇంతకీ నువ్వు వస్తావా? రావా?” అన్నాడు ప్రెసిడెంటు నిక్కచ్చిగా.

“నాదేముందయ్యా? తమదే ఆలశం, ఆ రంగడ్డి కబురంపి బాకీ వసూలు చేయించండి మరి” అన్నాడు రంగయ్య అదను తప్పితే యిక బాకీ వసూలు కాదని, “అదెంతపని?” అని పంచాయతీ నొకర్ని రంగడ్డి పీలుచుకు రమ్మని పంపించాడు ప్రెసిడెంటు.

☆

☆

☆

ఇంతలో శ్రీనివాసాచారిగారు గోపాలస్వామి ఆలయంనుంచి తీర్థప్రసాదాలను ప్రెసిడెంటుగారి కివ్వటానికి తీసుకువచ్చారు. ఆచారిగారు పెద్దలకి తీర్థప్రసాదాలు యిచ్చి, ఆలయం మరమ్మత్తు సంగతి ఎత్తారు.

“అది పంచాయతీ అక్కొంటులోకి రాదయ్యా! యేదో-నేనూ, మనరెడ్డి, మిగిలిన పెద్దలూ తలో చెయ్యివేసి అయిందనిపించాలి! తిరుపతి నుంచి తిరిగి వచ్చాక ఆలోచిద్దాంలే” అన్నాడు ప్రెసిడెంటు.

“తిరుపతి కెడుతున్నారా? ఎప్పుడు బాబూ ప్రయాణం?”

- ఆ స్వామిని ఎంత చూసినా తనివితీరదు, పది సంవత్సరాల క్రితం తిరుపతి వెళ్ళినపుడు, రెండు రోజుల్లో ఆరుసార్లు ధర్మదర్శనం చేసుకున్నాను, ఆ స్వామి పాదాల దగ్గరే వుండిపోవాలనిపించింది: కాని ఆ అదృష్టం మా మావయ్య ఒక్కడికే పట్టింది” అన్నాడు శ్రీనివాసాచారి ఎంతో ఆనందంతోను, తన్మయత్వంతోనూ!

“మీ మావయ్యకి గుళ్ళోపనా?” అన్నాడు కాంట్రాక్టరు.

“ఛాను బాబు! చిన్నతనం నుంచీ స్వామివారి అర్చకుడిగా వున్నాడు” అన్నాడు ఆచారి.

“అయితే యింకేం! నువ్వు బయలుదేరవయ్యా! మాకు దర్శనం బాగా జరుగుతుంది” అన్నాడు ప్రెసిడెంటు.

“నేనిప్పట్లో తూగలేను బాబు! నా దగ్గరంత డబ్బులేదు” అన్నాడు ఆచారి జాలిగా.

“డబ్బుదేముంది లేవయ్యా? మేం వున్నాంగా” అన్నాడు వెంకటరెడ్డి.

“ఈయనగారి ఖర్చులు ముగ్గురూ పంచుకోవాలంటారేమోనని” లోలోపల భయపడ్డాడు రంగయ్య.

ఇంతలో రంగడు వచ్చాడు. రంగయ్య బాకీ తీర్చుటానికి రంగడి వప్పించాడు ప్రెసిడెంటు. కాని రంగడు ఓ చిన్న షరతు పెట్టాడు.

“తననికూడా తిరుపతి తీసుకెళ్ళాలి” అన్నాడు.

“అయితే రంగడి ఖర్చు ఎవరు భరించాలి?” అన్న ప్రశ్న వచ్చింది.

రంగడు, రంగయ్యకివ్వవలసిన బాకీ తీరుస్తున్నాడు కాబట్టి, రంగయ్య రంగడి ఖర్చు భరించాలని ప్రెసిడెంటు, కాంట్రాక్టరు నిర్ణయించారు.

రంగయ్య - యీ ఖర్చు “దేవుడి ఖాతాలోనే రాయొచ్చులే” అని అంగీకరించాడు.

☆

☆

☆

మొత్తానికి ప్రెసిడెంటు, కాంట్రాక్టరు, రంగయ్య, రంగడు, శ్రీనివాసాచారి - అయిదుగురు కలసి తిరుపతి ప్రయాణమయ్యారు. రైలు యెక్కారు. ఎక్కడా కూర్చుండుకు సీటు దొరకలేదు.

ఓ పెద్దమనిషి పడుకుని నిద్రపోతున్నాడు. “కాస్తలేచి కూర్చోబాబు. మా ప్రెసిడెంటుగారు కూర్చుంటారు” అన్నారు శ్రీనివాసాచారి నిద్రపోతున్న మనిషితో. ఆచారి మాటలోని మెత్తదనాన్ని అలుసుగా తీసుకుని “ప్రెసిడెంటు లేదు, గిసిడెంటు లేదు. ఫో అవతలకి” అని కసిరి మరోపక్కకి తిరిగి పడుకున్నాడు ఆ నిద్రపోయే మనిషి.

ప్రెసిడెంటు అహం దెబ్బతింది. “ఏమిటా వళ్ళు పొగరు?” అన్నట్టు రంగడి మొహంలోకి చూశాడు. రంగడు తుపాకి గుండులా దూసుకుపోయాడు. నిద్రపోయే మనిషి కప్పుకున్న దుప్పటి లాగేసి “లేసికూకో” అని ఆర్డరు వేశాడు, అసలైన ప్రెసిడెంటు తానే అన్నట్టు.

ఆ పెద్ద మనిషి లేచి, మాట్లాడకుండా కూర్చున్నాడు. బయట వాళ్ళకి కనబడకుండా నోట్లో తిట్టుకున్నాడు. ప్రెసిడెంటు చెయ్యి ఒకసారి మీసంమీద కెళ్ళింది. ‘మన రంగడిలాంటివాళ్ళు పదిమంది వెనకున్నవాడే యీరోజులలో పెద్దమనిషనుకోండి. వెయ్యిమంది లాంటివాళ్ళు వెనకుంటే మంత్రికూడా కావచ్చు’ అన్నాడు నెమ్మదిగా కాంట్రాక్టరు ప్రెసిడెంటు చెవిలో.

ఆఖరికి ఆచారిగారితో సహా అయిదుగురూ సుఖంగా కూర్చున్నారు. తిరుపతి చేరుకున్నారు. స్టేషనులో దిగారు.

“తిన్నగా కొండమీదికి పోదామా బాబూ!” అన్నాడు శ్రీనివాసాచారి ప్రెసిడెంటుగారితో.

“ఎందుకంత తొందర ఆచారీ? దిగాంగా - చూద్దాం!” అన్నాడు ప్రెసిడెంటు తన మామూలు ధోరణిలో.

రిక్షాలో సామానులు వేసుకుని, కాస్త మంచి హోటల్ దగ్గరికి పోనివ్వమన్నారు.

రిక్షాలు ఒక హోటల్ దగ్గర ఆగాయి. శ్రీనివాసాచారి సంచి వచ్చి దిగబోయాడు.

“అగు ఆచారీ!...రెడ్డి! నువ్వు వెళ్ళి, మనకి కావలసిన సదుపాయాల కనుక్కో” అన్నాడు ప్రెసిడెంటు.

వెంకటరెడ్డి ప్రొఫైటర్ తో మాట్లాడి వచ్చాడు. “మనకి కావలసిన సదుపాయాల మనమే తెచ్చుకోవాలట. దీనికంటే ధర్మసత్రం నయం” అన్నాడు వెంకటరెడ్డి.

“అదేమంచిది. ధర్మశాలకే పోదాం పదండి” అన్నాడు శ్రీనివాసాచారి అమాయకంగా.

“నువ్వూరుకోవయ్యా?” అని ఆచారిని చిరాకుపడి, “ఓరేయ్! సదుపాయాలు దొరికే లాడ్జీలు ఎక్కడున్నాయి?” అని రిక్షావాళ్ళని అడిగాడు ప్రెసిడెంటు. రిక్షావాళ్ళకి ప్రెసిడెంటు మాటలోని భావం అర్థమయింది. “అసంగతి ముందేచెబితే యీపాటికి అక్కడికే పోదుంగా బాబు. పక్క వీధిలో మనకి సూటయ్యే లాడ్జింగులున్నాయి. పోదాం పదండి సామి” అని రిక్షాల్ని మరో వీధికి పట్టించారు వాళ్ళు నవ్వుకుంటూ.

ఆచారికంతా అయోమయంగా వుంది.

ప్రెసిడెంటు సంగతి, కంట్రాక్టరు సంగతి తెలిసిన రంగడికి ఎంతో ఆనందంగా వుంది.

రంగయ్యకు లోలోపల కుతూహలంగా వున్నా, పైకి మాత్రం తడిసిన నవారులా బిగిసి కూర్చున్నాడు.

రిక్షాలు ఓ లాడ్జీ ముందు ఆగాయి. గదులంత బాగోలేవు. రెండు గదులు తీసుకున్నారు. ఓ గదిలో ప్రెసిడెంటు, కంట్రాక్టరు, మరో గదిలో రంగడు, రంగయ్య, శ్రీనివాసాచారి దిగారు. రెండూ పక్కపక్క గదులు.

సాయంకాలమైంది. అలా బజారు తిరిగి వచ్చారు. ఆచారి మనసు ఎప్పుడు స్వామి దగ్గర వారిపోదామా అని తహతహలాడిపోతోంది. రంగయ్య మనసు రాత్రికి మంచి జల్సా వుందని ఉవ్విళ్ళూరుతోంది. రంగడు పెదాల్ని తడి చేసుకుంటున్నాడు. అంతా స్నానాలుచేసి బట్టలు మార్చుకున్నారు.

శ్రీనివాసాచారి ఒంటరిగా గదిలో కూర్చుని సంధ్యవార్చుకుంటున్నాడు. ఎదుటి గదిలో ప్రెసిడెంటు, వెంకటరెడ్డి, రంగయ్య, రంగడు వున్నారు.

ప్రెసిడెంటుగారి ఆదేశంమీద వెంకటరెడ్డి చేసిన ఏర్పాట్ల ప్రకారం సరంజామా అంతా వచ్చింది.

రెండు ‘స్కాచ్’ బాటిల్స్ - మిరపకాయ బజ్జీలు - పకోడి, సోడాలు యిద్దరు చక్కని చుక్కలు -

“ఓరేయ్ రంగడూ! యీ రెండు రూపాయలు పట్టుకొని నువ్వు పోయిరా” అన్నాడు ప్రెసిడెంటు.

“అట్టా అంటే ఎట్టా బాబు. రోజూ నా మొగానికి ‘నాటే’ ఈయేలేనా ‘సీమ’

సి.యస్. రావు కథలు

సరుకు రుసి సూడనివ్వండి బాబు" రంగడు గారాబంగా మారాం చేస్తున్నట్టు అన్నాడు.

"సరేలే! వుండిపో!" అన్నాడు కాంట్రాక్టరు వాడు వెళ్ళనంటే చేసేదేమీ లేదని తెలుసు గాబట్టి.

"ఏవైనా యిదంత మంచి పని కాదేమో" అన్నాడు రంగయ్య తాను పవిత్రుడులా కనిపిద్దామన్న ఆశతో.

"ఏం?" అన్నాడు ప్రెసిడెంటు.

"అబ్బే, పున్యచేత్రరంగందా, ఇక్కడ కూడా ఈ పాపాలెందుకూ అని" అన్నాడు రంగయ్య నొక్కినొక్కి.

"రంగయ్యా? పుణ్యక్షేత్రం పైనుంది. చేసేపాపాలు, పైకి వెళ్ళేముందు ఇక్కడే చేసేస్తే - పైకి వెళ్ళి స్వామి దర్శనం చేసుకున్నప్పుడు - పాత పాపాలతోపాటు యీ పాపాలూ కొట్టుకుపోతాయి" అన్నాడు వెంకటరెడ్డి.

అందరూ నవ్వుకున్నారు.

ఇప్పుడిప్పుడే అందుకుంటూ వుంది మందు.

తన ప్రక్కన కూర్చొన్న 'పిల్ల'ని రంగయ్య మీదికి గెంటాడు రెడ్డి. పిల్ల కిలకిల నవ్వుతూ, తూలి రంగయ్య మీద పడింది.

"అయ్య బాబోయ్! యిదేంటిది?" అన్నాడు రంగయ్య ఆ పిల్లను సందిల్లోకి తీసుకుంటూ.

"అదే పాపచేత్రంలో పున్నెం అంటే" అన్నాడు మైకంలో మునిగిపోయిన ప్రెసిడెంటు.

సోడాలు 'చీ' మంటున్నాయి - కార్కులు పేలుతున్నాయి - గాజులు గలగలలాడుతున్నాయి - నవ్వులు - కేరింతలు వగైరా.

ఇంతలో ఆచారి సంధ్యావందనం జపం ముగించుకుని, "యింక భోజనాలకి వెడదామా" అంటూ గదిలో కడుగు పెట్టాడు. అక్కడి దృశ్యాలు చూసి "శ్రీనివాస, శ్రీనివాస" అంటూ కళ్ళుమూసుకుని తిరిగి తన గదిలోకి ఒక్క అడుగులో పారిపోయాడు.

శ్రీనివాసాచారి గుండెలు దడదడ కొట్టుకుంటున్నాయి. ఈ జాలాయి మేళంతో ఎరక్కపోయి వచ్చినని లోలోపల తన్నుతాను తిట్టుకున్నాడు. ఏడుకొండలవాడు వీళ్ళతో తాను వచ్చినందుకు క్షమించడని ఏడవలానికి సిద్ధమయ్యాడు. 'శ్రీనివాసా! శ్రీనివాసా' అని జపిస్తూ మంచంమీద వారిపోయాడు శ్రీనివాసాచారికి, మాగన్నుగా కునుకుపట్టింది కళ్ళు చమ్మగిలి కొలకుల్లోంచి నీళ్ళుకారాయి.

"ఒరేయ్!... శ్రీనివాసాచారీ! ఎందుకురా అలా ఏడుస్తున్నావ్?"

"ఎవరూ...స్వామి! ఏడుకొండలవాడ! శ్రీనివాసా! వెంకట రమణ! దివ్యమంగళాకారా!... పొద్దున్నే నేనే నీ దర్శనానికి వద్దామనుకుంటున్నాను. ఈలోగా నువ్వే వచ్చేశావా స్వామి. ధన్యుడ్ని స్వామి!" అన్నాడు ఆచారి తన్మయత్వంలో.

“నన్ను జపిస్తూ, నువ్వు ఏడుస్తాంటే జాలేసి వచ్చాశారా. ఎందుకూ
ఏడుస్తున్నావ్?”

“ఏం చెప్పను స్వామి? ఏడవక ఏం చెయ్యమంటారు?”

“ఇప్పుడేమైందిరా?”

“ఇంకా ఏం కావాలి స్వామి? యిలాగు తాగుబోతులు - రాడీలు - దొంగలు
- హంతకులు - చారులు - హూం - వీళ్ళా స్వామి నీ భక్తులు? ఇలాంటి వాళ్ళా
నీ దర్శనాని కెందుకు రానిస్తావు స్వామీ?”

స్వామి చిరునవ్వు నవ్వాడు.

“వాళ్ళు మాత్రం నా సృష్టికారట్రా! వాళ్ళకి తగిన శిక్ష విధించడానికేరా
వాళ్ళని నా దర్శనానికి రానిచ్చేది.”

“చూడు స్వామి, ఆ పక్కగదిలో వాళ్ళ స్థితి. అదేనా నువ్వు శిక్షించేది.”

“పిచ్చివాడా! నా దగ్గరకొచ్చే వాళ్ళలో ఎక్కువమంది అలాంటివాళ్ళే. నీలాంటి
వాళ్ళని నేను రమ్మనను. రాకపోయినా బాధపడను. నీవేం పాపం చేశావనిరా,
నన్ను దర్శించడం.”

“నీ మంచితనం మూలంగా అసలు నువ్వు వున్నావా? లేవా? అనిపిస్తూవుంది
కొందరికి, ఉన్నావని కొందరు, లేవని కొందరు కొట్టుకు చస్తున్నారు మాలోకంలో!”

“నేనున్నాననీ, లేననీ మీరెందుకురా కొట్టుకు చావడం? నేనున్నానని ఎవరితో
నయినా చెప్పానా? లేనని ఎవరితోనయినా చెప్పానా? మానవులకు ఉద్యమాలంటే
సరదా అందుకే నామీద కూడా ఒక ఉద్యమం లేవదీసి ఆనందిస్తున్నారు.”

“నీ ధైర్యం చూసుకుని, ఈ రకం దుండగులు ఎంతెంత దురంతాలు చేస్తున్నారో
చూడు స్వామి! - హత్యచేసి, శిక్ష తప్పితే పదివేలు నీ డిబ్బీలో వేస్తానని
మొక్కుకొనే వారొకరు - లంచం పుచ్చుకొని రూపాయికి రెండణాలు నీకిస్తానని
వాడొకడు - దొంగతనం చేసి దొరక్కుండా వుంటే సగం నీకిస్తానని ఆశ చూపే
వాడొకడు - ప్రభుత్వాన్ని మోసంచేసి లాక్స్ ఎగ్గొట్టి నీకు వాటాయిచ్చే వాడొకడు
- ఎదుటివాడి కొంప పకడబందీగా తన కొంపమీద వేసుకుని నీకేదో ఆశ చూపే
వాడొకడు - పేకాటలో గెలిస్తే ఏదో ముట్టజెప్పకొనేవాడు - లాటరీ వస్తే
ఏదో కొంత ఇచ్చేవాడు - అంతా ఈరకం వాళ్ళేగా స్వామి నీ భక్తులు. ఇది
నాకెంత మాత్రం నచ్చలేదు స్వామి” అన్నాడు శ్రీనివాసాచారి చేతులు జోడించి.

శ్రీనివాసుడు మందహాసం చేసి ‘ఒరేయ్ శీనూ! నువ్వు వట్టి అమాయకుడివిరా.
నాదగ్గర కొచ్చే యీ జనం అంతా ఎవర్రా? నువ్వు చెప్పిన వాళ్ళంతా, ప్రభుత్వం
చేతిలోంచి ఏదోవిధంగా తప్పించుకున్నవాళ్ళూ - సంఘం దృష్టిలో పడనివాళ్ళూ
కదట్రా! వాళ్ళు నాదగ్గర కొచ్చి నిజం చెబుతారా! నామీద భక్తి లేదు సుమా!
భయం! కాని ఏదోరకంగా ప్రభుత్వాన్ని మోసం చేసినా, నాకు మాత్రం ముడుపు
చెల్లిస్తారురా - వాళ్ళు చేసిన నేరానికి వాళ్ళు పరిహారం చెల్లించేలాచేసి, గుండు
గొరిగించి పంపిస్తున్నానురా, అంతకన్న నేను మాత్రం ఏం చేయగలనురా’ అన్నాడు.

“ఈ పాపపు సొమ్ముని ఏం చేసుకుంటారు స్వామి” అన్నాడు శ్రీనివాసాచారి
అమాయకంగా.

“పిచ్చి శీనూ! నాకెందుకురా ఈ డబ్బు? ఆ డబ్బుతో ఏం చేస్తున్నానో చూడు - లేని నాతోరా - ఆ యూనివర్సిటీ చూశావా? ప్రతియేటా వేలమంది విద్యార్థులకి విద్యాదానం జరుగుతుందక్కడ. ఈ కళాశాలలు చూశావా! రకరకాల శాస్త్రాలు, మనిషి కుపకరించేవి నేర్పబడతాయక్కడ - నేనొక పెద్ద పారిశ్రామిక వేత్తనిరా, నా పరిశ్రమలలో ఎందరో బతుకుతున్నారు, నా బొమ్మలమ్ముకొని బతికేవాళ్ళు - నా ప్రసాదం అమ్ముకుని బతికేవాళ్ళు, నా దర్శనానికి ఖరీదుకట్టి అమ్మేవాళ్ళు - నాకు మొక్కు చెల్లించిన నీలాలలో రకరకాల సవరాలు, విగ్గులు తయారుచేసుకుని అమ్ముకు బతికేవాళ్ళు ఈ కార్లు-రైలు - కూలీలు - జనం యివన్నీ నా పేరుమీదే కదలా. నా కిందులో వీసమెత్తు వాలా కూడా లేదుసుమా. అంతా వాళ్ళే రకరకాలుగా పంచుకు తింటారు. నాకు పెట్టే నైవేద్యం కూడా నేను ముట్టుకోను. అదీ వాళ్ళే తింటారు. యిన్ని మంచి పనులు నా పేరుమీదుగా, ఈరకం జనం యిచ్చిన డబ్బుతో జరుగుతున్నాయి. నేనుకూడా వాళ్ళని నా దర్శనానికి రానివ్వనంటే, ఈ డబ్బుంతా వాళ్ళ దగ్గరే వుండిపోతుంది. ఎంతోమంది నిరాశ్రయులౌతారు. ఎన్నో సత్కార్యాలు ఆగిపోతాయి. ఇప్పుడు చెప్పరా, వాళ్ళని నా దర్శనానికి రానివ్వమంటావో? వద్దో?”

“నువ్వు గొప్ప సోషలిస్టువి స్వామి” అన్నాడు శ్రీనివాసాచారి.

‘ఒరేయ్, ఒరేయ్ నన్ను కూడా మీ కుళ్ళిపోయిన రాజకీయాల్లోకి లాగి మలినం చెయ్యకురా. ఈవేళ ఒక పార్టీలోవున్న వ్యక్తి, మర్నాడు అదే పార్టీలో సూర్యుడ్ని నిలబెట్టి వెదకినా కనపడ్డు మీ లోకంలో’ అన్నాడు శ్రీనివాసుడు.

‘క్షమించు స్వామి. గత ఇరవై రెండేళ్ళనుంచి వాక్స్వాతంత్ర్యం అలవాటైపోయి నోటి కొచ్చినట్లు వాగేస్తున్నాను’ అన్నాడు శ్రీనివాసాచారి స్వామిని నొప్పించానన్న బాధతో.

‘అసలు విషయం చెప్పవేమిరా? వాళ్ళని నా దర్శనానికి రానివ్వమంటావా? వద్దా?’ అన్నాడు శ్రీనివాసుడు. ‘రానీయ్ స్వామి - నేను నీ దర్శనానికి వాళ్ళ పాపపు డబ్బుతో వచ్చాను. నీ కిచ్చుకుందుకు నా దగ్గరేమీ లేదు. నాకిదివరకటినుంచీ బోడి గుండే - ఆఖరికి జాట్టు కూడా లేదు. నన్ను క్షమించుస్వామి’ అన్నాడు ఆచారి ప్రాధేయపూర్వకంగా.

‘నువ్వు నాకేమి యివ్వక్కరలేదురా, పాపపు డబ్బుతో వచ్చానని బాధపడకు, డబ్బుకి పాపమంటదురా. పాపం మనసుకి మనిషికి సంబంధించినది - వస్తారా’ అంటూ ప్రెసిడెంటు, వాళ్ళు ఉన్న గదివైపు వెళ్ళబోయాడు శ్రీనివాసుడు.

‘ఆగుస్వామి, ఆగు - అటు వెళ్ళకు స్వామి, ఆ గదిలో వట్టి రాడీమేళం వుంది - వాళ్ళకి కాస్త ఏదోరకంగా బుద్ధి చెబుదు స్వామి’ అన్నాడు ఆచారి,

“ఒరేయ్! నువ్వు మంచి వాడవేనా!”

‘ఛాను స్వామి.’

‘మరినేనో?’

‘మీరు చాలా మంచివారు స్వామి.’

శ్రీనివాసుడు నవ్వుకున్నాడు.

'నువ్వు బుద్ధి చెబితే వాళ్ళు వింటారట్రా ఆచారీ' అన్నాడు శ్రీనివాసుడు.
'తంతారు స్వామి.'

'మరి నేను నీకంటే మంచివాణ్ణి కాదట్రా' అన్నాడు శ్రీనివాసుడు నవ్వుకుంటూ.
'అంతమాట అనకండి స్వామి. మీరు సృష్టి స్థితిలయకారకులు. మీముందు
మానవులెంత స్వామి' అన్నాడు ఆచారి భక్తితో.

'ఏమోరా, అలా అనటానికి వీలేదు. మొన్నటిదాకా చంద్రుణ్ణి దేవుడని నమ్మి
పూజించారు మీరు. ఇప్పుడు మనిషి చంద్రునిమీద కెక్కి కూర్చున్నాడు - అ
తరువాత అంగారకుడు - సూర్యుడు - దీని కంటేముంది చెప్ప - చివరికి నా
ఉనికినే కాదంటాడు' అన్నాడు శ్రీనివాసుడు గంభీరంగా.

'అదేమిటి స్వామి? ఈ నవగ్రహాలు, పంచభూతాలు, సర్వజీవరాసులూ మీ
సృష్టేగదా - మీకు నాశనం లేదు. అవన్నీ తమతమ వయస్సు నిండగానే
విచ్ఛిన్నమౌతే - నాచేత పలికించాలని గాని, మీరు సర్వనాటక సూత్రధారులు
కారాస్వామి' అన్నాడు శ్రీనివాసాచారి పెద్ద వేదాంతిలా.

'పిచ్చివాడా!' అని నవ్వుతూ అదృశ్యమైపోయాడు శ్రీనివాసుడు.

'స్వామీ! శ్రీనివాసా! ఏడుకొండలవాడా' అని బొబ్బలెడుతూ తలుపులు
తెరచుకొని ప్రెసిడెంటు, మిగిలిన వాళ్ళు వున్న గదిలోకి వచ్చాడు ఆచారి.

'ఏమిటయ్యా అలా అరుస్తున్నావ్? ఏడవకొండ మీదున్నాడు ఏడుకొండలవాడు.
అప్పుడే అరు గంటలయింది. త్వరగా స్నానం జపం కానియ్. బయలుదేరదాం'
అన్నాడు వెంకటరెడ్డి మంచం మీంచి లేస్తూ.

★ ★ ★